

SJ Godsvagn litt O

2056 - Skala 0

Historik

Littera O var en av de standardvagnar som SJ började tillverka kring 1935. Litt O har 9 stolpar per sida men påminner om de tidigare litt Os (5 stolpar) och litt Or (7 stolpar). Axelavstånd är 7 m och längd över buffertbalk 11 m. Vagnen byggdes i 8250 exemplar fram till 1951 då det kom nyare men snarlika varianter.

Nummerserier på SJ: 35036-35185, 35216-36780, 71919-72068, 72069-72368, 73879-74178, 74179-74878, 75629-75728.

Även privatbanor har haft litt O, bl.a. SWB, BJ, TGOJ och HNJ.

Vagnen tillverkades på olika svenska verkstäder på ett mycket likartat sätt.

Referenser

Bilder på digitaltmuseum.se:

KAFN00124 (GDJ)

KAFN00126 (GDJ)

KAFN00103 (HNJ)

KAFN00045

KDAF08099

KAGB00261

KAGB00262

KBDB06554

KAGB00266

KAGB00265

Underrede

Löd ihop golv (1) med sidobalkar (2). Det finns flikar i golvet som ska passa

in i slitsar i sidobalkarna. Sidobalkarna ska vändas så att hålen (för bindningar och lämkedjor) är vänt åt den sida av golvet som är märkt N.

Vik flänsen på långbalkarna (3) 90 grader. Vik därefter inlägget med nitar 180 grader så det täcker långbalkens utsida. Löd ihop från kant. Fila rent ovankanten.

Löd fast långbalkarna i slitsar i golvet. Det ska vara 40,8 mm mellan långbalkarna.

På buffertbalk (4), knacka från baksidan ut nitar runt koppelkrokshålet och för fotstegen. Om du tänker ha GMJS-koppel: borra upp hål för bygel enligt borranvisning på baksidan.

Vik och löd fast i golvet.

Vik konsoler (5) enligt figur. Stick in i långbalkarna och löd fast.

Såga/skär till ett trägolv (6) så att passas ovanpå plåtgolvet. Montera efter målning.

Korgdetaljer

Kapa till stolpar (7+8). Fila till enligt figur. Sidostolparna både upptill och nertill, gavelstolparna bara nertill.

Vik stolphållarna (9) runt en stolpe för att få rätt form enligt figur.

Löd fast stolpfäste (10) under buffertbalk vid markeringar.

Löd fast stolpar och stolphållare på sidobalk och buffertbalk.

Löd fast gångjärn (11) på gavelläm-

marna (12) över markeringar.

Vik gavellämmarnas kanter. Bocka till och löd fast handrücke (13) i hålen på den ena gavellämman. Fila rent på insidan.

Löd fast gavellämman i buffertbalk och gavelstolpar.

Det finns tre varianter av sidolämman (14). Märk gärna med spritpena innan uppdelning. Löd fast i sidostolparna. Den släta sidan ska vara inåt.

Sidolämmarna hålls fast i sidobalkarna (2) med korta kedjor med fem länkar som gick från fästen på sidolämmarna till hål i sidobalkarna.

Bocka till fästet på sidolämman till en krok. Fäst kedja (15) i kroken och i hålen i sidobalken.

Kedja kan köpas färdig. Eftersom det är så få länkar kan man enkelt göra själv enligt figur.

Det satt även en kort kedja på sidolämmarna upptill vid varje stolpe.

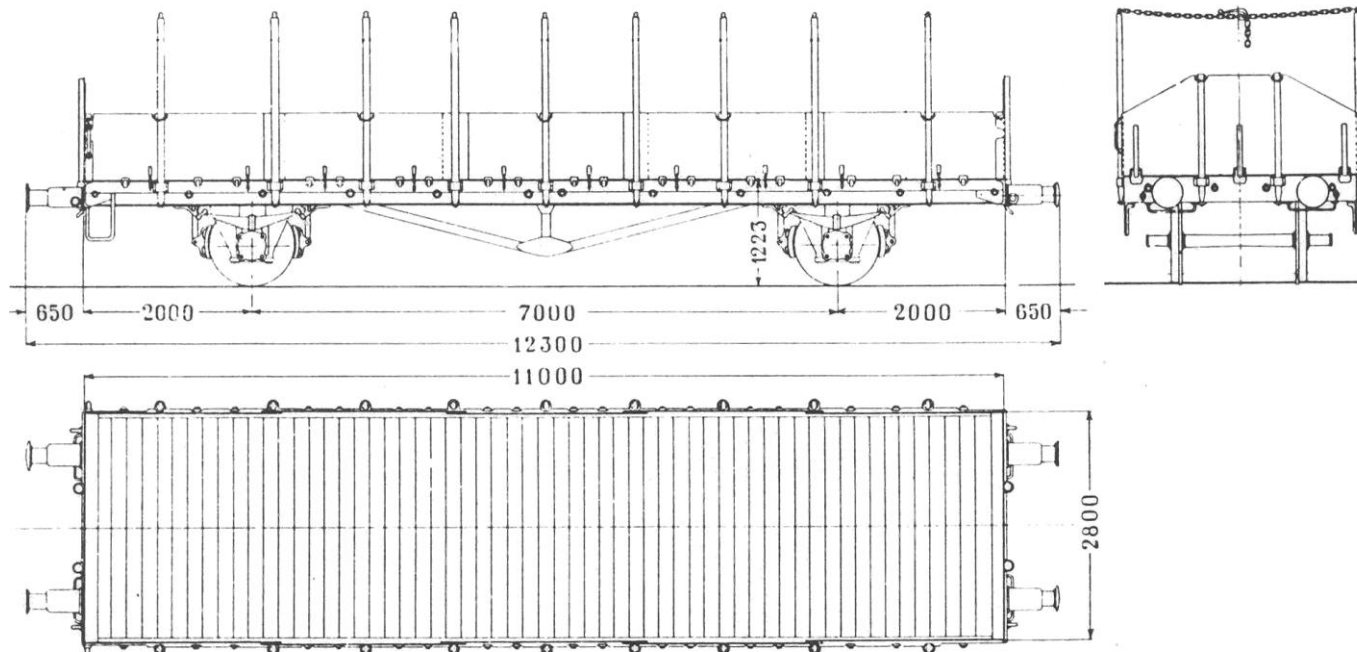
Hjulupphängning

Hjulupphängningen är gjord för att kunna få en viss rörlighet på axlarna och därmed en bättre möjlighet att ta upp felaktigheter i spårsläget.

På lagergafflarnas mellandel (16), medan de fortfarande är ovikta, vik 180 bromsbackar och löd med mycket fluss och lite tenn.

Vik nederdelen på lagergafflarna (17) 180 grader och löd ihop.

Hjulens axeltapp kan lagras i lager-

gafflarna på olika sätt. Figur visar två alternativ.

Löd fast lagergafflar på mellandelen.

Vik bromsbackarna. Justera avstånd till hjulbana.

Löd fast bromsbalans (18) mellan bromsbackarna. Löd fast bromslänk (19) mellan bromsstängerna.

Limma gummibitar (20) mellan golv och lagergafflar. Två bitar under den ena lagergaffeln, en under de andra så att de kan vicka lite.

Lagergafflarna hålls på plats av flikar i golvet, och med låstrådar (21). Dessa kan exempelvis bockas enligt figur för att det ska vara lätt att ta loss.

Underrede

Limma/löd försiktigt fast fjäderpaket (23) under långbalkarna.

Borra upp hål för axeltapp i axelboxar (24). Limma/löd fast på lagergafflarna med mellanrum till fjäderpaketen så att axlarna kan vicka.

Detaljering

Montera på buffertbalk:

- koppelkrok (26) och koppelplåt (27)
- dragögglor (28)
- kopplarhandtag (29)
- buffertar (30)

Montera bindringar (31) på sidobalkarna. Det finns inetsat markeringar i golvet där de ska sitta. (Övriga hål är för kedjor till sidolämmar.)

Vik ner spännstagen som är infällda i golvet och löd mot långbalkarna.

Montera:

- spännstagsplåtar (32)
- fotsteg (33)
- tryckluftscylinderfäste (34)
- tryckluftscylinder (35)
- lastomställare (36)
- koppelimitation (37)
- adresskorthållare (38)
- stolpedjor (39)
- kedjelås (40)
- tryckluftsslängor (41)
- säkerhetskrok (42)
- kantskoning (43)
- skyltplåtar (44)

Fotstegen ska sitta i den ände där ledstången sitter.

Bocka ut kopplarhandtagen så de pekar i 45 graders vinkel ut från vagnen.

Stolpedjor verkar ofta ha suttit mellan stolpar 2, 4, 6 och 8.

Kantskoning limmas fast ovanpå golvet efter målning. Observera att det finns vänster- och högervariant och att den raka kanten ska vara utåt.

På tryckluftscylindern ska det egentligen också sitta en stång diagonalt, se

KAGB00266. Sätts dit av den noggranne. Fotot visar också lastomställarna som var till för att ställa om bromskraften beroende på om vagnen var lastad eller inte. Löd fast utanpå långbalkarna i linje med tryckluftscylinderns vänstra del, vid markering i golvet.

Målning

Hela vagnen: SJ-brun

Träggolv: betsas till lämplig nyans. Gammalt golv är ofta nästan silvergrått.

Härefter klarlack, dekaler, mattlack, väderbitning.

Märkning

Se exempelvis KAGB00261.

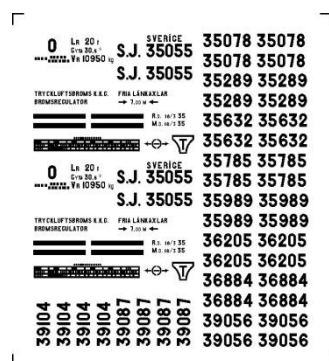
På kantbalk:

- S.J. + nr

På rambalk från vänster:

- littera
- TRYCKLUFTSBROMS/ BROMSREGULATOR
- inventarieskytt (på skyltplåt)
- litteraskytt (på skyltplåt)
- axelavstånd
- smörjschema
- transitmärke
- revisions/målningsdatum

I hörnen 2 streck för bromsmarkering.

Stycklista

ID	Ant	Benämning
1	1	Golv
2	2	Sidobalk
3	2	Långbalk
4	2	Buffertbalk
5	18	Konsol
6	1*	Träggolv
7	18*	Stolpe, sida 1,5x51,5 mm
8	4*	Stolpe, gavel 1,5x35,2 mm
9	22	Stolphållare
10	4	Stolpfäste
11	6	Gångjärn
12	1+1	Gavelläm
13	2*	Handräcke, 0,4 mm
14	2+6+2	Sidoläm, v+m+h
15	n	Lämkedja, 30 länkar per tum
16	2	Lagergaffel, mellandel
17	4	Lagergaffel
18	4	Bromsbalans
19	2	Bromslänk
20	3#	Gummiduk
21	2*	Låstråd, 0,3 mm
22	2*	Hjulaxel, d=21,5 mm, skivhjul
23	4#	Fjäderpaket
24	4#	Axelbox
25	4	Axelboxlock
26	2	Koppelkrok
27	2	Koppelplåt
28	4	Dragögla
29	4*	Kopplarhandtag, 0,4 mm
30	4*	Buffert m/27
31	26	Bindring
32	2+2	Spännstagsplåt
33	2	Fotsteg
34	1	Tryckluftscylinderfäste
35	1#	Tryckluftscylinder
36	2	Lastomställare
37	2	Koppelimitation
38	2+2	Adresskorthållare
39	n*	Stolpedja, 20 länkar per tum
40	5	Kedjelås
41	2+2*	Tryckluftsslängor
42	2	Säkerhetskrok
43	2+2	Kantskoning
44	2+2	Skytplåtar

*=ingår inte i byggsatsen, #=lös del

